

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 1 9 8 1 - 6 / 2023		
Érkezett: 2024 FEBR 01.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB: <i>keze.</i>
Példány: 1	Melléklet:	Kezelőiroda: <i>317</i>

Alkotmánybíróság

személyesen megküldve
(1015 Budapest, Donát u. 35-45.; Pf. 773)

nyilatkozata

a Wizz Air Hungary Légitársaság Zrt.
()

indítványozónak

Jogi képviselő:

DLA Piper Posztl, Nemescsói, Györfi-Tóth és
Társai Ügyvédi Iroda

dr. Marosi Zoltán

az Alkotmánybíróság IV/1981/2023. számú
eljárásában.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Wizz Air Hungary Légitársaság Zrt. (

(„**Indítványozó**”) – a jelen alkotmányjogi panasz eljárásra kiterjedő, az ügy iratai közt fekvő ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviseletében (meghatalmazott ügyvédi iroda neve: DLA Piper Posztl, Nemescsói, Györfi-Tóth és Társai Ügyvédi Irodát (elsősorban eljáró ügyvéd: dr. Marosi Zoltán, telefonszám: - jogi képviselője útján az alábbi

nyilatkozatot

terjeszti elő.

1. Tájékoztatás jogszabálmódosításról

- (1) A magyar kormány 2023. október 31-én törvényjavaslatot nyújtott be „*Igazságügyi tárgyú törvények módosításáról*” címmel, mely javaslatot az Országgyűlés elfogadta és 2023. december 31-én „Igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCVI. törvény néven kihirdetésre is került (**Törvény**). A Törvény többek között módosítja a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt (**Fgytv.**) is és a 45/D. §-al egészíti azt ki 2024. március 1-jei hatállyal:

„45/D. § (1) A fogyasztói panaszok tekintetében a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi a 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott, a beszállás visszautasítására, a járat törlésére vagy késésére, a magasabb vagy alacsonyabb osztályon történő elhelyezésre, a csökkent mozgásképességű vagy különleges szükségletekkel rendelkező személyekre, valamint az utasok részére nyújtandó tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó rendelkezések betartását, és eljár azok megsértése esetén.

(2) A fogyasztóvédelmi hatóság a 47. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazásakor a 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a fogyasztót **megillető kártalanítás**, visszatérítés, átfoglalás vagy ellátás biztosítására, illetve a vonatkozó rendelkezések megsértése miatt felmerült fogyasztói igények **megtérítésére kötelezheti a vállalkozást.**”

- (2) A Törvény általános indokolása szerint, a kiegészítésre a következők miatt van szükség:

„Az **Fgytv. módosítását indokolja továbbá, hogy a légiutas-jogokkal kapcsolatos ügyekben szükséges biztosítani, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság egyedi ügyben kötelezhessen a vállalkozást például kártalanítás megfizetésére, figyelemmel arra, hogy a kialakult uniós bírósági gyakorlatra tekintettel megfelelő tagállami szabályozás esetén erre lehetőség van.**”

- (3) A részletes indokolás pedig a következőket tartalmazza:

*„A módosítás indoka, hogy mind a hazai, mind pedig az uniós bírói gyakorlat alapján egyértelműsíteni szükséges a fogyasztóvédelmi hatóság hatáskörét a visszautasított beszállás, a légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: **EK rendelet**) alapján a fogyasztót (utast) megillető igények tekintetében, mivel az EK rendeletből nem vezethető le egyértelműen a fogyasztóvédelmi hatóság hatásköre a légitársaságokkal szembeni hatósági eljárás során a fogyasztót megillető kártalanítás megfizetésére, a jegyár visszatérítésére, valamint az EK rendelet alapján fennálló fogyasztói igények megfizetésére való kötelezés tekintetében, ezért ahhoz külön nemzeti jogszabályi rendelkezés szükséges.*

A módosítást követően az Fgytv. rendelkezik arról, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság hatásköre – az általános szankciók, így például fogyasztóvédelmi bírság alkalmazása mellett – kiterjed az EK rendeletben biztosított, a fogyasztóknak nyújtandó kártalanítás és az EK rendelet alapján fennálló utasigények megfizetésének előírására is, vagyis az Fgytv.-ben szereplő hatásköri szabály egyértelművé teszi, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság hatósági jogkörben érdemben dönthet az ilyen jellegű fogyasztói panaszokról.”

2. A jogszabálmódosítás relevanciája a jelen ügyben

- (4) Az Indítványozó álláspontja szerint az Fgytv. fenti módosításával a jogalkotó maga ismeri el, hogy eddig nem volt olyan felhatalmazó jogszabályi rendelkezés, amely hatáskört biztosított volna a fogyasztóvédelmi hatóságoknak arra, hogy az EK Rendelet 7. cikke alapján az utasoknak járó kártalanítás megfizetésére kötelezzék a légitársaságokat.
- (5) Ezt támasztja alá a Törvény indokolása is, ami utal az EUB C-597/20. számú előzetes döntéshozatali eljárásban hozott döntésére. Az EUB kimondta, hogy az uniós joggal nem ellentétes az olyan szabályozás, ami EK Rendelet végrehajtásáért felelős nemzeti szervet felhatalmazza arra, hogy a légitársaságokat az utasoknak a Rendelet 7. cikke alapján járó kártalanítás megfizetésére kötelezzék, ha a nemzeti szervhez egyéni utaspanasszal fordultak, ehhez azonban kifejezett jogszabályi felhatalmazás szükséges.
- (6) A törvénymódosítás beiktatásával a jogalkotó igazolja azt, hogy eddig (tehát a módosítás elfogadásáig / hatálybalépéséig, azaz a jelen alkotmányjogi panasz alapján képező bírói döntés meghozatalakor) nem volt a magyar jogban konkrét felhatalmazó rendelkezés, amely a kormányhivataloknak hatáskört biztosított volna a EK Rendelet 7. cikke szerinti kártalanítás megfizetésére kötelezésre. Mindeztidáig a hatóság csupán fogyasztóvédelmi bírságot szabhatott ki, ha megállapította a EK Rendelet megsértését.
- (7) Mindebből következően a törvénymódosítás is igazolja az Indítványozónak azt az érvelését, hogy a jelen ügyben a BFKH hatáskör hiányában hozta meg a döntését, ami abszolút hatályon kívül helyezési ok és a határozat semmisségét vonja maga után.
- (8) Az Indítványozó visszaül az alkotmányjogi panaszában idézett alkotmánybírói gyakorlatra, amely azt a bírói döntést, amely abszolút hatályon kívül helyezési ok figyelmen kívül hagyásával születik, ab ovo alaptörvény-ellenesnek minősíti:

„Az Alaptörvényben deklarált alapjogok és alkotmányos elvek - mint például a tisztességes eljáráshoz való jog, a törvény előtti egyenlőség, a pártatlanság, ügyek észszerű határidőn belül elbírálásának elve - jelennek meg az egyes eljárási kódex alapelvei rendelkezéseiben és - esetenként

- részletszabályaiban is. Ezzel szoros összefüggésben az Alaptörvényre vezethető vissza az abszolút hatályon kívül helyezés jogintézménye is, amely esetében a törvényalkotó már eleve mérlegelte az eljárás tisztességességét, és akként határozott, hogy az abszolút hatályon kívül helyezési okok fennállása esetén egyértelműen alaptörvény-ellenes a bírói döntés, így ennek szankciója pedig nem lehet más, mint a hatályon kívül helyezés.¹ A bíróságnak ezekben az esetekben tehát nincs mérlegelési lehetősége, azaz, ha olyan súlyos eljárási szabálysértést észlel, amely abszolút hatályon kívül helyezési oknak számít, akkor hatályon kívül kell helyeznie az alsóbb fokú bíróság határozatát. Amennyiben ez nem következik be, akkor az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik annak megállapítása, hogy az eljáró bíróságok eljárása sértette-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.”²

- (9) A fentek fényében tehát a jelen alkotmányjogi panasz eljárásban támadott Kúriai Végzés - amely deklarálta, hogy a BFKH hatáskörrel rendelkezik az EK Rendelet 7. cikk (1) bekezdése szerinti kártalanítás megfizetésére kötelezésre - ab ovo alaptörvény-ellenes. A Kúriai Végzésnek helyesen az Elsőfokú Ítélet hatályában fenn kellett volna tartania (hiszen az Elsőfokú Ítélet így helyesen semmisítette meg a BFKH Határozatát a hatáskör hiányára, mint abszolút hatályon kívül helyezési okra tekintettel).
- (10) A törvénymódosításból az is következik, hogy megvalósult az Indítványozó által az Alkotmányjogi Panaszban leírt törvényes bíróhoz való jog sérelme is. A törvénymódosítás fényében ugyanis egyértelmű, hogy az Indítványozó ügyében sem a BFKH, sem a közigazgatási bíróságok nem járhattak volna el, az Indítványozó ügyét ugyanis polgári bíróságnak kellett volna tárgyalnia.
- (11) A kialakult alkotmánybíróági gyakorlatra figyelemmel tehát továbbra is kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a Kúriai Végzés sértette az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát és a törvényes bíróhoz való jogát.

3. További megjegyzések

- (12) Az Indítványozó megjegyzi, hogy továbbra is fenntartja azt az álláspontját, hogy az EK Rendelet 7. cikke alapján az utasoknak járó kártalanítás olyan polgári jogi igény, amelynek megítéléséről nem dönthetnek közigazgatási szervek vagy közigazgatási bíróságok, annak megítélése a magyar polgári jogban (tradicionalisan is) a polgári bíróságok hatáskörébe tartozik.
- (13) Tehát, még ha a jelen beadványban említett jogszabálmódosítás (az EUB gyakorlatra is figyelemmel) immár kifejezett törvényi felhatalmazást kívánna adni a kormányhivataloknak a kártalanítás megfizetésére kötelezésre, álláspontunk szerint ezen jogszabálmódosítás alaptörvény-ellenesnek tekinthető. Amint azt az Alkotmányjogi Panaszunkban is kifejtettük, a kártalanítás tekintetében a közigazgatási út előírása sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, azon belül is a törvényes bíróhoz való jogot. Ennek fő oka egyrészt, hogy a közigazgatási út elvi értelemben nem megfelelő a polgári jogi igények eldöntésére (hiszen a közigazgatás sem nem képes, sem nem alkalmas polgári jogi vitákban történő határozathozatalra), másrészt – még ha korlátozott körben ez a lehetőség megadható is lenne - a közigazgatási út megadásakor a jogalkotó továbbra sem rendezte a párhuzamos eljárások problematikáját (amelynek rendezését az Európai Bíróság továbbra is előfeltételnek tekinti ebben a körben).

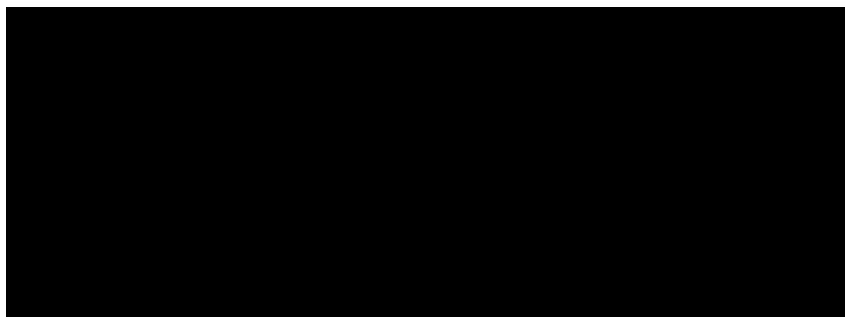
¹ 28/2019. (XI.4.) AB határozat (82) bekezdés

² 3219/2018. (VII. 2.) AB határozat(27)-(29), (31), (33)-(35); 28/2019. (XI.4.) AB határozat (82) bekezdés

(14) Végül az Indítványozó utal arra, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszeljáráshoz nem kizárt a már hatályon kívül helyezett jogszabály vizsgálat alá vonása. A tisztelt Alkotmánybíróság rámutatott már ugyanis arra, hogy „amennyiben egy jogszabályi rendelkezés alkalmazásra került (hatályosult) és ez a panaszos szerint alapjogi sérelmet okozott, a vizsgálat – határidőben érkezett kérelem esetében – akkor is lefolytatható, ha a támadott jogszabályt (jogszabályi rendelkezést) a jogalkotó időközben módosította – esetleg hatályon kívül is helyezte –, ugyanakkor ezzel az állított alapjogi sérelmet nem szüntette meg”³ Ugyanezt az álláspontot tükrözi a tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz esetében is.⁴

(15) Jelen eljárás tárgya nem az Fgytv. törvénymódosítást megelőző szövege alaptörvény-ellenességének megállapítása, hanem az Abtv. 27. §-a alapján a Kúriai Végzés, vagyis egy bírósági határozat alaptörvény-ellenességének vizsgálata. Az Indítványozó álláspontja szerint azonban itt is alkalmazandó a tisztelt Alkotmánybíróság előző bekezdésben idézett gyakorlata, a tekintetben, hogy a Törvény hatályba lépése és ezáltal az Fgytv. módosulása nem gátolhatja a tisztelt Alkotmánybíróságot abban, hogy jelen alkotmányjogi panaszt érdemben vizsgálja. Az ugyanis, hogy a Kúriai Végzés alapját képező jogszabály időközben módosult, nyilvánvalóan nem szünteti meg az Indítványozó által elszenvedett alapjogsérelmet. Azzal ugyanis, hogy a jogalkotó a törvénymódosítással hatáskört biztosít a kormányhivataloknak az EK Rendelet szerinti kártalanításra kötelezésre, nem orvosolja azt, hogy az Indítványozó ügyében a törvénymódosítást megelőzően hatáskör nélküli hatóság (BFKH), majd szintén hatáskör nélküli közigazgatási bíróság járt el. Ezzel az Indítványozót megfosztották a tisztességes eljáráshoz való jogától és kiemelten a törvényes bíróhoz való jogától, amit a jövőre nézve hatályba lépő jogszabálymódosítás nem orvosol.

Budapest, 2024. január 31.

³ 8/2023 (VI.20.) AB határozat, 27. bekezdés;

⁴ 3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, 42. bekezdés